

Ngày 12 tháng 2 năm 2026

BSA GÓP Ý DỰ THẢO CÁC VĂN BẢN QUY ĐỊNH CHI TIẾT VIỆC THI HÀNH LUẬT TRÍ TUỆ NHÂN TẠO

Kính gửi: - Bộ Khoa học và Công nghệ
- Bộ Tư pháp

Liên minh Phần mềm (BSA)¹ chân thành cảm ơn Bộ Khoa học và Công nghệ (Bộ KH&CN) và Bộ Tư pháp đã tạo điều kiện cho BSA đóng góp ý kiến về dự thảo các văn bản quy định chi tiết việc thi hành Luật Trí tuệ nhân tạo (AI) gồm: dự thảo Nghị định chi tiết một số điều và biện pháp để tổ chức, hướng dẫn thi hành Luật Trí tuệ nhân tạo (Dự thảo Nghị định) và dự thảo Quyết định ban hành Danh mục hệ thống trí tuệ nhân tạo có rủi ro cao (Dự thảo Quyết định).² BSA hiện đang tích cực tham gia vào các hoạt động liên quan đến xây dựng quy định về trí tuệ nhân tạo ở Việt Nam, bao gồm việc góp ý đối với Luật Trí tuệ nhân tạo (Luật AI),³ Dự thảo Luật Công nghiệp Công nghệ số tháng 9 năm 2024⁴ và tháng 4 năm 2025⁵ cũng như buổi làm việc với đại diện Bộ KH&CN tại Hà Nội vào ngày 20 tháng 3 năm 2025 để trao đổi về các vấn đề liên quan đến quản trị AI.

Về thời gian lấy ý kiến

Mặc dù việc Bộ KH&CN đã tiếp tục tổ chức lấy ý kiến công khai về Dự thảo Nghị định và Dự thảo Quyết định là tích cực và đáng ghi nhận, nhưng thời gian lấy ý kiến chỉ trong vòng sáu ngày, bao gồm cả cuối tuần, là không đủ để các bên liên quan phân tích kỹ lưỡng dự thảo văn bản hoặc chuẩn bị ý kiến góp ý một cách đầy đủ và chuyên sâu. Để Bộ KH&CN có thể ghi nhận một cách đầy đủ quan điểm từ cộng đồng doanh nghiệp, thời gian lấy ý kiến cần phải được kéo dài hơn hoặc tổ chức nhiều phiên tham vấn hơn để bảo đảm sự tham gia góp ý hiệu quả.

¹ Liên minh Phần mềm (www.bsa.org) là hiệp hội thương mại toàn cầu của ngành phần mềm doanh nghiệp, đại diện cho các công ty dẫn đầu về trí tuệ nhân tạo, an ninh mạng, điện toán đám mây và các công nghệ tiên tiến khác. Chúng tôi làm việc tại hơn 20 thị trường ở Mỹ, Châu Âu và Châu Á, ủng hộ các chính sách xây dựng niềm tin vào công nghệ để mọi lĩnh vực công nghiệp và công chúng đều có thể hưởng lợi từ sự đổi mới.

Các thành viên của BSA bao gồm: Adobe, Alteryx, Amazon Web Services, Asana, Atlassian, Autodesk, Avalara, Bentley Systems, Box, Cisco, Cloudflare, Cohere, Cohesity, Dassault Systemes, Databricks, Docusign, Dropbox, Elastic, EY, Graphisoft, HubSpot, IBM, Informatica, Kyndryl, MathWorks, Microsoft, Notion, Okta, OpenAI, Oracle, PagerDuty, Palo Alto Networks, PTC, Rubrik, Salesforce, SAP, ServiceNow, Shopify Inc., Siemens Industry Software Inc., Trend Micro, TriNet, Veeam, Workday, Zendesk và Zoom Communications Inc.

² Xem Dự thảo Nghị định và Dự thảo Quyết định, ngày 4 tháng 2 năm 2026 tại <https://mst.gov.vn/van-ban-phap-luat/du-thao/2381.htm>

³ Góp ý của BSA về Dự thảo Luật Trí tuệ nhân tạo, ngày 20 tháng 10 năm 2025, <https://www.bsa.org/policy-filings/vietnam-bsa-comments-on-the-draft-law-on-artificial-intelligence>

⁴ Góp ý của BSA về Dự thảo Luật Công nghiệp Công nghệ số, ngày 4 tháng 9 năm 2024, <https://www.bsa.org/policy-filings/vietnam-bsa-comments-on-draft-digital-technology-industry-law>

⁵ Góp ý của BSA về Dự thảo Luật Công nghiệp Công nghệ số (Phiên bản ngày 22 tháng 3 năm 2025), ngày 28 tháng 4 năm 2025 tại <https://www.bsa.org/policy-filings/vietnam-bsa-comments-on-the-draft-digital-technology-industry-law-version-dated-22-march-2025>

Chúng tôi xin bày tỏ quan ngại rằng hai văn bản pháp luật quan trọng này dường như đang được xây dựng một cách khá vội vàng và trong trường hợp được ban hành với thời điểm có hiệu lực là từ ngày 1 tháng 3 năm 2026 như tại phiên bản dự thảo hiện tại, các doanh nghiệp sẽ không có đủ thời gian cần thiết để đảm bảo tuân thủ đầy đủ các nghĩa vụ theo Luật AI. Chúng tôi trân trọng kiến nghị gia hạn thời gian tham vấn và duy trì đối thoại thường xuyên với khu vực tư nhân nhằm bảo đảm rằng các quy định được xây dựng một cách thấu đáo, khả thi, vừa bảo vệ người sử dụng AI, vừa thúc đẩy sự phát triển của nền kinh tế số tại Việt Nam.

Chúng tôi xin trình bày một số khuyến nghị sơ bộ dưới đây và kỳ vọng sẽ có cơ hội tiếp tục thảo luận về các vấn đề này. Mục đích của chúng tôi là hỗ trợ Bộ KH&CN trong việc hoàn thiện các quy định về AI theo Luật AI theo hướng khả thi, phù hợp với thông lệ quốc tế được công nhận rộng rãi, bảo vệ các bên liên quan khác nhau trong hệ sinh thái AI, đồng thời thúc đẩy sự phát triển của một nền kinh tế số năng động và đổi mới sáng tạo.

Về yêu cầu đối về đầu mối liên hệ hợp pháp tại Việt Nam

Điều 17.5 Dự thảo Nghị định yêu cầu các nhà cung cấp hệ thống AI có "yếu tố nước ngoài" phải có đầu mối liên hệ hợp pháp tại Việt Nam để thực hiện nghĩa vụ phối hợp, cung cấp thông tin và giải trình theo yêu cầu hợp pháp của cơ quan nhà nước có thẩm quyền. Quy định này dường như được áp dụng mà không xét xem liệu rằng hệ thống AI có phải rủi ro cao hay không, đồng thời tạo ra những rào cản không cần thiết đối với các công ty có trụ sở bên ngoài Việt Nam. Đồng thời, khái niệm "yếu tố nước ngoài" cũng chưa được giải thích rõ ràng. Chúng tôi đặc biệt khuyến nghị Bộ KH&CN xem xét loại bỏ quy định này, vì nó tạo ra rào cản không cần thiết đối với đầu tư nước ngoài và hạn chế khả năng tiếp cận của người dân Việt Nam đối với các dịch vụ dựa trên AI.

Nếu Bộ KH&CN vẫn giữ quy định này, để phù hợp với cách tiếp cận dựa trên rủi ro, chỉ nên giới hạn yêu cầu chỉ định đầu mối liên hệ tại Việt Nam trong trường hợp triển khai các hệ thống AI có rủi ro cao tại Việt Nam. Nghĩa vụ này cần được đặt cho chủ thể có khả năng tốt nhất trong việc cung cấp thông tin về cách thức hệ thống được sử dụng, nhóm người dùng mục tiêu theo dự kiến, các đầu ra của hệ thống AI, tính chất của các khiếu nại từ khách hàng, các rủi ro mà hệ thống có thể gây ra đối với cá nhân, cũng như những yếu tố thực tiễn khác ảnh hưởng đến hiệu suất của hệ thống.

Việc yêu cầu tất cả các nhà cung cấp AI nước ngoài phải chỉ định đại diện pháp lý tại Việt Nam – bất kể mức độ tác động hay vai trò của họ trong hệ sinh thái AI – là một gánh nặng quy định không tương xứng. Cách tiếp cận này có thể cản trở đổi mới và đầu tư về AI tại Việt Nam, cũng như hạn chế việc ứng dụng AI nói chung. Đồng thời, điều này cũng gây bất lợi không công bằng cho các nhà cung cấp AI nước ngoài tại Việt Nam vốn không triển khai các hệ thống AI có rủi ro cao.

Khuyến nghị: Dự thảo Nghị định nên tránh áp đặt yêu cầu chỉ định đầu mối liên hệ hợp pháp tại Việt Nam đối với các nhà cung cấp sản phẩm hoặc dịch vụ AI nước ngoài một cách quá rộng. Chúng tôi xin đề xuất Bộ KH&CN loại bỏ hoàn toàn yêu cầu này. Tuy nhiên, trong trường hợp quy định này vẫn được duy trì, Dự thảo Nghị định nên được sửa đổi theo hướng chỉ giới hạn nghĩa vụ này đối với các bên triển khai hệ thống AI có rủi ro cao và có hoạt động đáng kể tại Việt Nam, thay vì áp dụng đối với các nhà cung cấp hệ thống AI có 'yếu tố nước ngoài'. Cách tiếp cận này sẽ bảo đảm sự tương thích giữa nghĩa vụ được đặt ra với mức độ rủi ro và vai trò của từng chủ thể trong hệ sinh thái AI.

Về yêu cầu đánh dấu nội dung do AI tạo ra

Như đã trình bày trong bản góp ý trước đây của chúng tôi, BSA ủng hộ việc phát triển và triển khai các cơ chế xác thực và truy xuất nguồn gốc nội dung đáng tin cậy nhằm giúp người dùng nhận diện lịch sử và nguồn gốc của nội dung do AI tạo ra. Chúng tôi ủng hộ các nỗ lực của Content Authenticity Initiative (Sáng kiến xác thực nội dung - **CAI**)⁶ — một liên minh liên ngành toàn cầu với hơn 4.500 thành viên — trong việc thúc đẩy áp dụng tiêu chuẩn kỹ thuật của Coalition for Content Provenance and Authenticity (Liên minh về khả năng chứng minh nguồn gốc và tính xác thực của nội dung - **C2PA**), được gọi là Content Credentials (Thông tin xác thực nội dung).⁷ Tiêu chuẩn C2PA, mà chúng tôi kỳ vọng sẽ sớm được Tổ chức Tiêu chuẩn hóa Quốc tế (**ISO**) phê duyệt, hiện đang được công bố công khai. Bất kỳ tổ chức nào, bao gồm cả cơ quan chính phủ, đều có thể sử dụng tiêu chuẩn này để tích hợp thông tin truy xuất nguồn gốc số vào sản phẩm và quy trình của mình. Người sáng tạo nội dung có thể chỉ rõ liệu AI đã được sử dụng trong tác phẩm của họ hay không và được sử dụng theo cách nào — hệ thống chứng thực nội dung (content credentials) sẽ hiển thị thông tin về cách nội dung được tạo ra, thời điểm tạo ra, cũng như mọi chỉnh sửa đã được thực hiện trong quá trình tạo tác. Tiêu chuẩn này sẽ giúp người tiêu dùng đưa ra quyết định về mức độ tin cậy của nội dung và thúc đẩy tính minh bạch trong việc sử dụng AI.

Điều 18.1 của Dự thảo Nghị định yêu cầu các nhà cung cấp phải đảm bảo rằng nội dung âm thanh, hình ảnh và video do hệ thống AI tạo ra được đánh dấu ở định dạng máy có thể đọc được và quy định rằng "nội dung do hệ thống AI tạo ra được đánh dấu bằng hình mờ (watermark) hoặc các giải pháp kỹ thuật tương đương để nhận biết, bảo đảm dấu hiệu này khó bị loại bỏ, thay đổi bằng các biện pháp chỉnh sửa thông thường."

Khuyến nghị: Chúng tôi khuyến nghị quy định rõ rằng yêu cầu 'bảo đảm... nội dung được tạo bởi hệ thống AI' phải được đánh dấu nhận biết không áp dụng đối với đầu ra dưới dạng văn bản, bao gồm cả mã phần mềm, vì các biện pháp truy xuất nguồn gốc đối với nội dung dưới dạng văn bản là rất khó khả thi về mặt kỹ thuật. Ngoài ra, nhãn hiển thị (visible labels) không phải là phương thức an toàn để gắn nhãn nội dung do AI tạo ra, vì chúng có thể dễ dàng bị loại bỏ hoặc chỉnh sửa. Nhãn hiển thị cũng thiếu đi sự tinh tế và có thể vô tình gây tác động tiêu cực đến một hệ sinh thái AI đáng tin cậy. Ví dụ, chúng có thể tạo ra ấn tượng sai lầm rằng bất kỳ nội dung nào không có nhãn AI hiển thị đều đáng tin cậy, hoặc ngược lại, rằng mọi nội dung được gắn nhãn là do AI tạo ra đều không đáng tin cậy. Do đó, chúng tôi kiến nghị loại bỏ Điều 18.1(c) trong Dự thảo Nghị định.

Về quy định báo cáo sự cố

Trong trường hợp xảy ra sự cố nghiêm trọng trong hệ thống AI, Điều 22.2 Dự thảo Nghị định quy định cả nhà cung cấp và bên triển khai đều có trách nhiệm báo cáo sự cố cho cơ quan nhà nước có thẩm quyền. Trách nhiệm báo cáo nên thuộc về bên triển khai chứ không phải nhà cung cấp vì bên triển khai là bên trực tiếp sử dụng hệ thống AI trong các hoạt động nghề nghiệp, thương mại và dịch vụ của mình, và do đó là bên hiểu rõ nhất bối cảnh xảy ra sự cố. Hơn nữa, việc yêu cầu cả hai chủ thể báo cáo có thể dẫn đến sự trùng lặp không cần thiết.

Khuyến nghị: Bên triển khai, chứ không phải nhà cung cấp, phải chịu trách nhiệm báo cáo bất kỳ sự cố nào cho cơ quan nhà nước có thẩm quyền.

⁶ Content Authenticity Initiative tại <https://contentauthenticity.org/>

⁷ Thông số kỹ thuật của C2PA tại <https://c2pa.org/specifications/specifications/2.1/index.html>

Điều 22.3 quy định thời hạn báo cáo sự cố nghiêm trọng: đối với hệ thống AI có rủi ro cao, yêu cầu báo cáo sơ bộ trong vòng 24 giờ kể từ khi phát hiện sự cố đối với hệ thống AI có rủi ro cao; và đối với các hệ thống AI có rủi ro trung bình, yêu cầu báo cáo trong vòng 72 giờ kể từ khi phát hiện sự cố.

Khuyến nghị: Chúng tôi quan ngại rằng thời hạn 24 giờ để báo cáo sự cố đối với các hệ thống AI có rủi ro cao là quá ngắn và có thể ảnh hưởng đến quá trình điều tra nội bộ cũng như các biện pháp khắc phục cần thiết. Chúng tôi đề xuất quy định thời hạn tối thiểu 72 giờ để nộp báo cáo sơ bộ đối với các hệ thống rủi ro cao, nhằm bảo đảm đủ thời gian để đánh giá các tình tiết liên quan và xác định liệu sự kiện có đáp ứng định nghĩa về ‘sự cố nghiêm trọng’ hay không. Xét rằng các hệ thống có rủi ro trung bình không gây ra mức độ rủi ro tương tự, chúng tôi đề nghị loại bỏ yêu cầu báo cáo sự cố đối với hệ thống có rủi ro trung bình. Hơn nữa, Luật AI chỉ yêu cầu báo cáo sự cố đối với hệ thống AI rủi ro cao và không đặt ra yêu cầu này đối với hệ thống có rủi ro trung bình.⁸

Khuyến nghị: Trong trường hợp Bộ KH&CN vẫn giữ yêu cầu báo cáo đối với hệ thống có rủi ro trung bình, Dự thảo Nghị định cần quy định rõ chỉ yêu cầu nộp báo cáo sơ bộ, thay vì báo cáo đầy đủ, trong vòng 72 giờ.

Về việc thông báo kết quả phân loại trước khi ra mắt

Nhà cung cấp hệ thống AI có rủi ro trung bình hoặc rủi ro cao phải thông báo kết quả phân loại cho Bộ Khoa học và Công nghệ qua Cổng thông tin điện tử AI trước khi đưa hệ thống vào lưu thông trên thị trường hoặc đưa vào sử dụng theo quy định tại khoản 3 Điều 10 Luật AI. Việc thông báo có tính chất khai báo, phục vụ hậu kiểm và quản lý thông tin, không phải là thủ tục phê duyệt, cấp phép.

Khuyến nghị: Chúng tôi khuyến nghị mở rộng thời hạn thông báo theo hướng cho phép việc thông báo được thực hiện đồng thời với thời điểm ra mắt hoặc ngay sau khi ra mắt sản phẩm. Cách tiếp cận này giúp tránh việc trì hoãn thời điểm giới thiệu sản phẩm mới tại Việt Nam. Nhà phát triển hệ thống nên có tối thiểu 5 ngày làm việc kể từ thời điểm giới thiệu để nộp thông báo. Việc chuẩn bị một thông báo theo các nội dung được nêu trong Dự thảo Nghị định không phải là quy trình đơn giản và rất có thể sẽ khiến các nhà phát triển hệ thống phải trì hoãn việc ra mắt sản phẩm tại Việt Nam so với các quốc gia không có yêu cầu tương tự.

Về giai đoạn chuyển tiếp

Việc gia hạn thời gian triển khai Luật AI là cần thiết để bảo đảm một khuôn khổ tuân thủ hiệu quả và khả thi. Cách tiếp cận theo từng giai đoạn sẽ cho phép các tổ chức có đủ thời gian để tìm hiểu, lập kế hoạch và tuân thủ các nghĩa vụ của họ phù hợp với các hướng dẫn thực hiện cuối cùng. Việc dành đủ thời gian để cộng đồng doanh nghiệp và cơ quan quản lý thống nhất về các khái niệm, tiêu chí và quy trình sẽ góp phần thúc đẩy việc tuân thủ một cách nhất quán và thực chất, đồng thời hỗ trợ mục tiêu của Việt Nam trong việc phát triển và ứng dụng các hệ thống AI đáng tin cậy và có trách nhiệm.

Khuyến nghị: Gia hạn và triển khai theo lộ trình các nghĩa vụ tuân thủ theo Luật AI bằng cách quy định thời gian chuyển tiếp tối thiểu từ 12 đến 18 tháng kể từ thời điểm ban hành các hướng dẫn thi hành. Việc triển khai theo từng giai đoạn sẽ giúp các tổ chức có đủ thời gian chuẩn bị, phân bổ nguồn lực và xây dựng các khung quản trị vững chắc phù hợp với yêu cầu trong nước và các thông lệ quốc tế tốt nhất.

⁸ Xem Điều 14.1.d Luật AI đối với hệ thống AI có rủi ro cao và Điều 15 Luật AI.

Kết luận

Chúng tôi trân trọng cảm ơn Bộ Khoa học và Công nghệ và Bộ Tư pháp đã xem xét các ý kiến đóng góp của chúng tôi đối với Dự thảo Nghị định, và hy vọng rằng các Quý Cơ quan sẽ cân nhắc kỹ lưỡng các khuyến nghị này. Chúng tôi hi vọng rằng Bộ Khoa học và Công nghệ sẽ tiếp tục duy trì đối thoại với khu vực tư nhân và xem xét gia hạn thời gian lấy ý kiến cũng như ban hành các văn bản hướng dẫn thi hành Luật Trí tuệ nhân tạo. Chúng tôi rất sẵn lòng tiến hành một cuộc họp để trao đổi chi tiết hơn về các góp ý. Xin vui lòng liên hệ với tôi qua địa chỉ email waisanw@bsa.org nếu Quý Bộ cần làm rõ hoặc cung cấp thêm thông tin. Một lần nữa, xin trân trọng cảm ơn Quý Bộ đã dành thời gian xem xét.

Trân trọng,

Wong Wai San

Giám đốc, Bộ phận Chính sách – Châu Á–Thái Bình Dương